**Europski parlament**
2024-2029

*Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove*

**2024/0074(NLE)**

18.11.2024

***

# NACRT PREPORUKE

o Nacrtu odluke Vijeća o sklapanju Sporazuma između Europske unije i Republike Srbije o operativnim aktivnostima koje Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu provodi u Republici Srbiji
(08441/2024 – C10-0086/2024 – 2024/0074(NLE))

Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove

Izvjestitelj: Karlo Ressler

***Oznake postupaka***

| | |
|---|---|
| * | Postupak savjetovanja |
| *** | Postupak suglasnosti |
| ***I | Redovni zakonodavni postupak (prvo čitanje) |
| ***II | Redovni zakonodavni postupak (drugo čitanje) |
| ***III | Redovni zakonodavni postupak (treće čitanje) |

(Navedeni se postupak temelji na pravnoj osnovi predloženoj u nacrtu akta.)

## SADRŽAJ

**Stranica**

NACRT ZAKONODAVNE REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA .....5

OBRAZLOŽENJE .....6

## NACRT ZAKONODAVNE REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

**o Nacrtu odluke Vijeća o sklapanju Sporazuma između Europske unije i Republike Srbije o operativnim aktivnostima koje Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu provodi u Republici Srbiji**
**(08441/2024 – C10-0086/2024 – 2024/0074(NLE))**

**(Suglasnost)**

*Europski parlament*,

– uzimajući u obzir Nacrt odluke Vijeća (08441/2024),

– uzimajući u obzir Nacrt sporazuma između Europske unije i Republike Srbije o operativnim aktivnostima koje Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu provodi u Republici Srbiji (08447/2024),

– uzimajući u obzir zahtjev Vijeća za davanje suglasnosti u skladu s člankom 77. stavkom 2. točkama (b) i (d), člankom 79. stavkom 2. i člankom 218. stavkom 6. drugim podstavkom točkom (a) Ugovora o funkcioniranju Europske unije (C10-0086/2024),

– uzimajući u obzir članak 107. stavke 1. i 4. te članak 117. stavak 7. Poslovnika,

– uzimajući u obzir preporuku Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (A10-0000/2024),

1. daje suglasnost za sklapanje sporazuma;

2. nalaže svojoj predsjednici da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću i Komisiji.

# OBRAZLOŽENJE

**a. Kontekst**
Predložena odluka Vijeća usmjerena je na odobravanje Sporazuma o statusu između Europske unije i Republike Srbije o djelovanjima koja provodi Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu u Republici Srbiji kako je predviđeno Uredbom (EU) 2019/1896 o europskoj graničnoj i obalnoj straži.

Jedna je od zadaća Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu („Agencija”) surađivati s trećim zemljama u područjima obuhvaćenima Uredbom o europskoj graničnoj i obalnoj straži, „uključujući suradnju u mogućem operativnom raspoređivanju timova za upravljanje granicama u trećim zemljama”. Agencija može surađivati s tijelima trećih zemalja nadležnima u pitanjima obuhvaćenima Uredbom u mjeri u kojoj je to potrebno za izvršavanje njezinih zadaća te može obavljati radnje povezane s europskim integriranim upravljanjem granicama na državnom području treće zemlje uz suglasnost te treće zemlje.

Svrha je sporazuma o statusu obuhvatiti sve aspekte koji su potrebni za provedbu djelovanja Agencije u trećim zemljama. U skladu s člankom 73. stavkom 3. Uredbe (EU) 2019/1896 u okolnostima zbog kojih se zahtijeva raspoređivanje timova za upravljanje granicama iz stalnih snaga europske granične i obalne straže u treću zemlju u kojoj će članovi timova izvršavati izvršne ovlasti, Unija s dotičnom trećom zemljom sklapa sporazum o statusu.

U skladu s Uredbom o europskoj graničnoj i obalnoj straži te kako je navedeno u članku 76. stavku 1. Uredbe, Komisija je u svojoj Komunikaciji COM(2021) 829 predstavila predložak sporazuma o statusu, na koji se upućuje u Uredbi (EU) 2019/1896, koji sadržava posebne odredbe za provedbu djelovanja na državnom području trećih zemalja. Sporazum o statusu s Republikom Srbijom temelji se na predlošku koji je izradila Komisija.

Komisija je 16. listopada 2024. izvijestila izvjestitelje o napretku postignutom u pregovorima o sporazumu o statusu između Europske unije i Republike Srbije. Dana 14. studenoga 2024. održan je sastanak s dionicima zainteresiranima za područje temeljnih prava. Sporazum je potpisan 25. lipnja 2024. u Beogradu, u Srbiji.

**b. Stajalište izvjestitelja**
Na vrhuncu migracijske i izbjegličke krize 2015. stotine tisuća tražitelja azila i migranata stiglo je u Europsku uniju preko zapadnog Balkana, a Republika Srbija bila je na jednoj od glavnih ruta nezakonitih mješovitih migracijskih tokova. Migracijski pritisak na zapadnobalkanskim rutama u narednim je godinama bio velik, što je stvorilo pritisak na vanjskim granicama EU-a te su potrebni dodatni napori kako bi se, u skladu s međunarodnim i europskim zakonodavstvom, na zakonit način kontrolirao migracijski tok.

Izvjestitelj smatra da je sklapanje formalnih, pravno obvezujućih sporazuma u okviru suradnje s trećim zemljama od ključne važnosti kako bi se osigurala transparentnost, javna kontrola i demokratski nadzor nad takvom suradnjom.

Strukturirana i trajna suradnja s trećim zemljama ključna je za postizanje ciljeva europskog integriranog upravljanja granicama. Cilj te suradnje trebao bi biti poboljšanje europskih postupaka na granicama i postupaka vraćanja, olakšavanje razmjene informacija i analize

rizika te poboljšanje učinkovitosti operacija vraćanja. Osim toga, trebao bi podupirati treće zemlje u upravljanju granicama i migracijama, među ostalim raspoređivanjem stalnih snaga ako je to potrebno za zaštitu vanjskih granica i osiguravanje učinkovite provedbe migracijske politike Unije. Jačanje upravljanja granicama na svim migracijskim rutama ključno je za smanjenje broja nezakonitih dolazaka, suočavanje s taktikama krijumčara koje se stalno mijenjanju i ublažavanje rizika povezanih s trgovinom ljudima i organiziranim kriminalom. Pojačana operativna suradnja uspostavljena sporazumom imat će ključnu ulogu u rješavanju problema nezakonitih migracija i poboljšanju regionalne sigurnosti.

Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu i Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Srbije moraju se pridržavati odredbi Uredbe o europskoj graničnoj i obalnoj straži i osigurati potpuno pridržavanje te uredbe, uključujući temeljna prava. Tijekom postupka suglasnosti u Europskom parlamentu dionici su pružili objašnjenja tog sporazuma koja su se pokazala zadovoljavajućima. Sporazumom s Republikom Srbijom i prisutnošću službenika Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu osigurat će se dodatni postupovni elementi u nadzoru granice, kao što su operacije dubinske provjere i informiranja te zaštita temeljnih prava. S obzirom na znatan broj osoba koje prolaze kroz Republiku Srbiju kako bi došle do EU-a, tim će se sporazumom ojačati naša potpora regionalnim partnerima tako što će im se pružiti ključno stručno znanje potrebno za učinkovito upravljanje tim kretanjima. U skladu s Uredbom (EU) 2019/1896 o europskoj graničnoj i obalnoj straži, tim se sporazumom Frontexu omogućuje provođenje zajedničkih operacija i raspoređivanje stalnih snaga europske granične i obalne straže na državno područje Srbije, uključujući njegove granice sa susjednim zemljama koje nisu članice EU-a.

Zaključno, izvjestitelj smatra da je predloženi Sporazum o statusu u skladu s predloškom sporazuma o statusu predviđenim u komunikaciji Komisije o sadržaju i odredbama koje bi trebalo uključiti u konačni sporazum.

S obzirom na to da taj sporazum ulazi u fazu provedbe, Parlament traži da ga Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu pravodobno obavještava o aktivnostima koje se provode u okviru provedbe Sporazuma o statusu te podsjeća Agenciju na njezinu obvezu da u svoja godišnja izvješća u skladu s člankom 73. stavkom 8. Uredbe (EU) 2019/1896 uvrštava ocjenu o suradnji s trećim zemljama.

S obzirom na navedeno, izvjestitelj preporučuje da Parlament podrži tekst Nacrta odluke Vijeća.